

ת"ד 7188/09 - מדינת ישראל נגד שי דוד

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ת"ד 20-09-1887 מדינת ישראל נ' דוד
בפני כבוד השופט, סגן הנשיא נайл מהנה

בעניין: מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

נגד

שי דוד

ע"י ב"כ עוזר שיטרית וצביקה מזוז

הנאשם

הכרעת דין

החליטתי להרשייע את הנאשם בכלל העבירות המียวחות לו בכתב האישום למעט בجرائم חבלה של ממש ממנה אני מזכה את הנאשם.

האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המיחס לו את העבירות הבאות:

נהייה בקלות ראש, עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "פקודת התעבורה");

جرائم חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 38(3) לפקודת התעבורה;

התנהגות הגורמת נזק, עבירה לפי סעיף 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"), בצוירוף סעיף 38 לפקודת התעבורה;

נהייה במהירות שאינה סבירה, עבירה לפי סעיף 51 לתקנות התעבורה;

סטייה מנתיב, עבירה לפי סעיף 40 לתקנות התעבורה.

עמוד 1

עובדות כתוב האישום

- .2. עפ"י המתוואר בכתב האישום, ביום 19.10.23 בשעה 06:30, נהג הנאשם הרכב פרטי, בכביש מס' 367 מכיוון מחסום הל"ה לכיוון גוש עציון.
- .3. לאחר שעבר את מחסום הל"ה, פנה הנאשם בעקבותה חדה ימינה כשהוא נהג בחוסר זיהירות ובמהירות שאינה תואמת את תנאי הדרך, איבד שליטה על הרכב, סטה שמאלה, נכנס לנطיב הנגדי והתנגש עם דופן רכבו הימני בחזית רכב אחר שנסע בכיוון הנגדי.
- .4. כתוצאה מההטונה נגרמו נהג הרכב המעוורב ול- 3 נוסעים ברכבו פגיעות גופם אשר בעקבותיהם הם פונו באمبולנס לבית החולים.
- .5. במשען המתוארם לעיל, נהג הנאשם בחוסר זיהירות ולא תשומת לב מספקת לתנאי הדרך וגרם לנזקים לכלי הרכב המעוורבים. נתען בכתב האישום כי הנאשם נהג בקלות ראש או ברשנות או במהירות שיש בה בנסיבות המקיפה סכנה לציבור אף אם היא פחותה מהמהירות המקסימלית שנקבעה.

תשובה הנאשם לאישום

- .6. הנאשם **הודה** כי הוא סטה מנתיב נסיעתוอลם הכחיש כי הוא נהג בנסיבות שאינה תואמת את הדרך וכפר באחריות לתאונה. הנאשם הכחיש את הפגיעה שאירעו לمعالבים בתאונה, טען כי לא נגרמו להם חבלות כלשהן .

הראיות

- .7. מטעם המאשימה העידו העדים הבאים:
- רס"ב עמרם סבן**, בוחן תאונות דרכים, אשר גבה את הودעת הנאשם (ת/2), ערך מזכר (ת/3);
- רס"ב מיכאל כהן**, השוטר אשר עובד עם הנאשם באותה יחידה, ערך דוח פעולה (ת/4) וכן שרטוט של זירת התאונה (ת/5);
- רס"ר אוראל שטרית**, סייר תנועה אשר משרת יחד עם הנאשם באותה יחידה, ערך דוח פעולה (ת/5) וכן שרטוט של מקום התאונה (ת/7);
- רס"ב שמואל עוזרי**, בוחן התנועה אשר ערך דוח בוחן (ת/8),لوح צלומיים (ת/9), מסמך ביקור בזירת התאונה מיום 30.03.20 (ת/10), מזכיר מיום 30.03.20 (ת/11), מזכיר מיום 03.04.20 (ת/12).
- כמו כן העידו עומר ابو גניה נהג הרכב המעוורב, מוחמד מנצירה אשר ישב ברכב המעוורב מאחור בצד ימין, ראייד אלסודי שישב ברכב המעוורב במושב ליד הנהג. כל המסמכים הרפואיים של הנהג והנוסעים ברכב המעוורב הוגשו בהסכמה (ת/1).

- .8. מטעם הנאשם העיד **הנאשם בעצמו**.

גדר המחלוקת

9. אין מחלוקת כי רכב הנאשם סטה מנטייב נסיעתו. המחלוקת מתמקדת בשאלת סיבת הסטייה. המשימה טעונה כי הגורם לתאונת היה מהירות נסיעתו של הנאשם שלא תامة את תנאי הדרך, ומנגד הנאשם טוען כי גורם זר מתערב, היה הגורם לתאונת שכן מדובר בכביש רטוב לאחר גשם שירד באותו יום.
10. בסיכוןיו טוען הנאשם כי כשל בתשתית הכביש, "הצפה" ממי הגוף, חומר מחליק על הכביש או כשל בzeitig היו הגורמים לסתית רכב הנאשם מהנטייב ולא מהירות נסיעתו של הנאשם.
11. הנאשם טען בסיכוןיו כי קיימים ניגוד עניינים אצל היחידה החוקרת, וכי היא התרשלה בחקירת נסיבות התאונת בין היתר בכך שהבazon הגיע לזרה רק מספר חדשים לאחר התאונת, לא לבדוק את התאמת הנזקים ברכבים ואף לא אם קיימים כשל ברכב.
- כאן המקום לציין כי מדובר בנאום שהינו שוטר שנаг ברכב פרטי כאשר היה בדרכו לעבודה. אין מחלוקת שאין מדובר בהניגזה מבצעית.

כל הדרך - נהג שיטה מנתיבו חזקה שהתרשל

12. אין מחלוקת לעניין האופן שבו התרחשה התאונת. בהתאם למתחאר בכתב האישום, רכב הנאשם סטה מנתיב נסיעתו שמאליה לנטייב הנגדי, שם פגע ברכב המערבי שהגיע מהכיוון הנגדי.
13. הלכה פסוקה היא שיטתית נהג מנתיב נסיעתו יש בה משומן הוכחה לכואורה לרשותות הניגזה. עתה, מוטל על הנאשם הנטול להוכיח כי לא התרשל אלא גורם אחר שלא בשליטתו גרם לסתית.
14. יפים לענייננו דברי בית המשפט ע"פ (י-מ) 1713/93 בוקובזה נ' מ"י (פורסם בנבז, 07.06.93):
"אכן אין בהחלוקת על הכביש כשלעצמה כדי להשווות החלוקת למעבר לצידו השני של הכביש והתקפות הצד שמאל של הכביש. נהיגה כדין ובზירות הרואה היא מצד הימני של הכביש, ועם המעבר המוכח לצד שמאל יוצר ראייה לכואורת בדבר נהיגה שלא בדרך זהירה. החובה להוכיח את האשמה מעל לכל ספק סביר רובצת לעולם על התביעה, אך כאשר מוכחת נהיגה החוצה את הכביש מימין לשמאל, כפי שארע כאן, נוצרת הוכחה לכואורה לניגזה חסרת זהירות. בכך יוצאת התביעה חובת השלב הראשון של הבאת הראיות. מעתה עברה חובת ההוכחה לנאום (החוונה מס' 2בדברי השופט אגרנטן (כתארו אז בע"פ 28/49, זרקה נ. היועץ המשפטי, פד"י ד', 504, 3). הנאשם מצידו יכול להציג עדות מטעמו הסותרת את הראייה לכואורה של נהיגה בלתי זהירה, בוגזוד לכל כיוון ואופן מותרים"

וכן דברי בית המשפט בע"א 446/82 בלגשוילי (בר-ריס) נ' אלגבארין, פ"ד מב(2) (737):

אמת בכך הדבר, שהחלוקת על הכביש אינה, כשלעצמה, מהווארואה ניצחת בדבר רשותות של הנהג יכול להיות שהיא במקום כתמ שמן או שהיא מכשול אחר בכביש, או שנגרכם הדבר על-ידי גורם חיצוני זה או אחר, אך איןני מוכן לומר, שהחלוקת אינה מהווארואה ראייה כלשהי בדבר רשותות הנהג, משמעו שהיא עובדה נייטרלית לחלווטן. אין טבעה של מכוונת להחליק על גבי הכביש מאליה. לכואורה,

מצביעה החלוקת על אי-נקיטת אמצעי זהירות נאותים מצד הנהג. רשלנות זו עשויה להתבטא בדרכים שונות: או שהנהג נסע במהירות מופרצת, או שלא האט מהירותו נסיעתו כאשר נוכח לדעת שהכיביש הינו רטוב, וזאת במיוחד בעת היכנסו לסייע בכביש, או שלחץ על הבלמים בצורה פתאומית מדי בהתחשב בתנאי הכביש, או שהפנה את הנהג המכונית בתנועה חדה, או שמצב הצמיגים המכוניתו לא היה תקין וכו'.

איןני מוכן לעשות כאן כל בבחנה בין טענת החלוקת סתום לבין הימדרדותות לתוך המסלול הנגדי עקב החלוקת. בשני המקרים היוו מעביר אלהנasm או אל הנتابע את הנTEL להביא ראייה בדבר הנسبות שיכלו להביא לידי החלטת המכונית. ההבדל בין המשפט הפלילי והמשפט בגיןין אזרחים (כמו במקרה שלפניינו) הינו, שבמשפט הפלילי, אם לאחר שמייעת כל הריאות נשאר בלב השופט ספק סביר באשמה הנהג, אז יזכה, ואילו במשפט האזרחי טיפול ההכרעה על-פי מאzon הסתברויות".

15. مكان, עצם הסטייה מעידה על רשלנות,ומי שטווען אחרית עליו הוכחחה (ראו: רע"פ 6842/02 יהודה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 21.08.02)).

16. מהו הנTEL הריאיתי המוטל על הנאשם בנסיבות דן. בית המשפט קבע כי: "שאלת המפתח הנהג, אפוא, האם עללה בידי המערער לבקווע סדק, ولو ברמה של ספק סביר, במסקנה הניסביתית, לפיה תאונת הדרכים שבה היה מעורב, נגרמה בשל התרשלותו" (ע"פ (ו-מ) 9006/05 ירון נ' מ"י (פורסם בנבו, 05.04.17).

האם סטיית הנאשם הנטעיה הייתה נמנעת

הגורם לסתיטה

17. בכלל, על המאשימה מוטל הנTEL להוכיח את המיוחס לנายนם ברמה הנדרשת במשפט פלילי למעלה מכל ספק סביר (ראה: י' קדמיי על הריאות, חלק רביעי, מהדורה תש"ע-2009, עמ' 1648). במקרה דן, כאשר הנאשם טוען לגורם זר מתערב אשר היווה גורם להתרחשות התאונה שאינו קשור בו, מוטל על כתפיו הנTEL לשכנע כי לא בשל חוסר זהירותו ואופן נהיגתו התרחש הדבר, אלא בשל אותו גורם (ראו: ע"א 78/110 ספיאשווili נ' מור, פ"ד לד(2) 589).

18. כבר עתה אצין, כי לא מצאתו שה הנאשם הצליח לנטווע ספק סביר בגרסת המאשימה שהאחריות לתאונה ולתוצאותיה רווחת על כתפיו.

19. לאחר שבchnerתי את הריאות, לא מצאתו ממש בגרסתו של הנאשם שכן הוא לא הוכיח כי סטיית הרכב למסלול הנגדי נגרמה מסיבה שאינה קשורה באופן נהיגתו.

20. מסקנת הבוחן הייתה כי הנאשם נסע בכביש לעקוומה חדה ימינה, עם כביש רטוב, והוא סטה שמאלה באובדן שליטה ונכנס לנתיב הנגדי והתנגש עם דופנו הימני בחזית של רכב המעורב שהגיע בנתיב הングדי.

21. הבוחן שלל כי כשל בתשתיות או כשל מכני או כשל בshedeh הראייה היה גורם לתאונה ועל כן לא נותר אלא לקבוע אלא שהגורם האנושי היה הגורם לתאונה קרי, נהיגתו הרשלנית של הנאשם כפי שיוסבר להלן.

- .22 התאונה אירעה בכביש 367 שבו דרך שאינה עירונית בה מהירות המותרת היא 80 קמ"ש. בקטע הכביש בו אירעה התאונה ישנו נתיב נסעה אחד לכל כיוון עם קו הפרדה לבן רצוף במרכזו, קווי שול צהובים, בצדדי שול צר לאחורי כורכר.
- .23 בהתאם לחוות דעת הבוחן המשפטתי, מדובר בכביש אספלט סלול תקין, קיימת עקומה חדה ימינה, ומכוון הגעת רכב הנאשם מוצב תמרור 427 - קצה קטע של מהירות מיוחדת (50).
- .24 בהתאם לחוות דעת הבוחן המשפטתי שדה הראה של הנאשם לכיוון העקומה הוא 1 ק"מ שכן מכיוון נסיעתו עד לעקומה הכביש ישר. יחד עם זאת, קבוע הבוחן כי הכביש בניו על גבעות ולכן שדה הראה אינו פתוח רצוף לאורך כל המרחק, אך נפתח לעקומה שוב למרחק של 300 מ' לפני הכניסה לעקומה וניתן לראות את כל רוחב הכביש. עוד ציין המומחה כי הכביש מתעקל בחודות ימינה ולא ניתן לראות להמשך העקומה אלא רק לאחר הכניסה אליה במהלך נסעה בתוכה.
- .25 אין מחלוקת כי מהירות המותרת בקטע הכביש בו אירעה התאונה אינה 80 קמ"ש. על פי מצאי הבדיקה נבדקה ונמצאה תקינה ביחס ל מהירות המותרת במקום. בהינתן כי הדרישות בעקבות הנ"ל הינו 102.82 מ', המירות הקритית להחלה הינה לפחות 82 קמ"ש, דהיינו מדובר ב מהירות תקינה.
- .26 הבוחן נחקר בבית המשפט ביחס למקדם החיכון שנבחר על ידו וציין כי כאשר מדובר בכביש אספלט תקין איזי המקדם הוא 0.7 ואילו בכביש המקדם הוא 0.5. הוא הסביר כי במקרה דין כאשר מדובר בכביש רטוב ובמהירות מותרת מעל 50 קמ"ש איזי מדובר במקדם שנע בין 0.45 לבין 0.75 והוא השתמש במקדם הנמוך ביותר, דהיינו 0.45 שהוא לטובה הנאשם (עמ' 15, ש' 28-33).
- .27 הבוחן נחקר לעניין תשויות הדרך וחזר וציין כי מסקנתו היא שההתאונה לא נגרמה עקב כשל בתשתיות. אמונה עולה על פי חומר הראות כי הבוחן מילא דו"ח מגע לפיו במקום התאונה ק"ם "חוסר תמרור המתריע על עקומה והגבלת מהירות" אולם הבוחן הסביר בעדותו בבית המשפט כי אין בכך ממשום כשל שגרם לתאונה.
- לענין זה אזכיר כי גם אם קיבל את הטענה כי במקומות ק"ם חוסר בתמרור המתריע על עקומה הרי שה הנאשם עצמו כבר בחקירותו במשפטה ציין כי מדובר בכביש המוכר לו וכי הוא נסע בו בעבר (ת/2, ש' 15-16). בעדותו בפניו ציין הנאשם כי הוא מכיר את הכביש היטב (עמ' 36, ש' 31).
- בנסיבות אלה, לא מצאתו שהuder תמרור היה הסיבה לסתירת הנאשם נסיעתו. הנאשם מכיר את הכביש היטב, היה מודע לעקומה והיה עליו לנוהג בზירות המתבקשת בעת כניסה לעיקול, על אחת כמה כאשר מדובר בכביש רטוב.
- .28 עוד נחקר הבוחן לעניין השיפוע בכביש שנקבע על ידו כי "SHIPOU ULLIA 4" מעלות. הבוחן אישר כי הוא לא מدد שיפוע צד ולכן הוא לא יכול לשול שיפוע שיש שיפוע שלילי לרעת הנאשם. יחד עם זאת, הנאשם לא הביא כל ראייה כי אכן ק"ם שיפוע צד ולכן טעنته בענין זה אינה השערה בלבד. בנוסף, גם אם הנאשם היה מוכיח שקיים שיפוע צד לא ברור כיצד הדבר היה יכול לשפיע לו בהגנתו ובuder ראיות לענין זה, אין לקבל

טענת הנאשם בקשר לשיפוע צד. בנסיבות אלה, אני דוחה טענות הנאשם בדבר כשל בכביש.

הבחן נשאל אם בנוסחה שחייב היה מציב שיפוע אף(Clomar לא חייב ולא שלילי האם זה היה משפיע על התוצאה והשיב כי זה היה משפיע במעט והייתה מתקבלת מהירות נמוכה יותר (עמ' 30, ש' 28-30; עמ' 31, ש' 1-12).

בעניין זה אזכיר כי גם אם המהירות המותרת במקום גבוהה במעט ואני מתאימה לתנאי הדריך הרוי שבמקרה דין היה על הנאשם להתאים את היגטו ולנסוע במהירות נמוכה יותר מהמהירות המותרת.

בחקירהו הנגדית הסביר הבazon המשטרתי כי מסקנותיו לפיה הנאשם נסיעתו כתוצאה מהמהירות שאינה מתאימה לתנאי הדריך, מבוססת על עדות הנאשם עצמו ועדותו של הנהג המעורב. לטענת הבazon, הנהג המעורב מסר כי הוא הבחן ברכב הנאשם מזג זרג לפני ההתנגשות. הנאשם עצמו אף מסר כי הרגש שהחלק האחורי ברכב מחליק מה שנקרא "היגי יתר". הבazon הסביר כי הנהג מרגיש שהגה בורח לו שמאלתו וכן הוא מתokin בהיגי ימינה שהטהיה היה בהיגי יתר וכן החלק האחורי של הרכב בורח שמאלתו לכיוון הכוח המרכזי. עוד הסביר הבazon כי אם הכבש חלק איזי היה מצופה שלא תהיה זריקה של החלק האחורי בלבד אלא שהרכב יזרק ככל מחוץ לעוקומה. **"בעצם הזריקה של החלק האחורי של הרכב מביאה אותך לתובנה שמדובר בנסיעה ב מהירות שלא מתאימה לתנאי הדריך"** (עמ' 16, ש' 15-23).

הבחן שלל את האפשרות שהרכב החליק כתוצאה "מצפה" והסביר כי אם הייתה החלטה כתוצאה מביטול האחזקה בכביש איזה הוא לא היה מצפה שرك החלק האחורי ינסה לבורח אלא שהרכב יכול יצא מחוץ לעוקומה (עמ' 32, ש' 23-26). עוד אזכיר הבazon לעניין זה כי טענה בדבר הצפה עלתה לראשונה בבית המשפט וכי הנאשם לא טען זאת קודם לכן.

29. בחקירהו מיום 01.01.20, מסר הנאשם כי הרכב שלו החליק כאשר החלק האחורי שלו ברוח שמאלתו. לטענתו, הוא ניסה בשלב זה להשתלט על הרכב אולם הרכב איבד שליטה וסטה לנטייה הנגדית. כאשר נשאל הנציג לגבי המהירות בה נסע במועד התאונה השיב: **"לא זוכר אני חושב שלא נסעת מהר"** (ת/2 ש' 9-10). לאחר מכן כאשר הוזגה בפניו ההנחה כי איבוד השליטה על הרכב כפי שציין נובע מכינסה ב מהירות לא סבירה לעוקומה, הוא השיב: **"לא יודע, הרכב החליק הכבש היה רטוב מגם"** (ת/2 ש' 19-20).

30. בחקירהו בבית המשפט טען הנאשם תחילת כי מהירות נסיעתו הייתה **" ממש נסעה איתית יחסית למהירות שנוציאים שם וגם יותר זהיר בגל שמדובר בכביש רטוב"** (עמ' 35, ש' 31-33). לאחר מכן ציין **"נסעת ב מהירות נמוכה לא יותר מ- 80 קמ"ש במיוחד שאתה מגיע לסייע"** (עמ' 36, ש' 1).

31. לעניין אופן ההחלקה שינה הנאשם את גרסתו בחקירהו בבית המשפט וטען כי **"לפני שהחלק האחורי החליק שמאללה, תוך כדי הכניסה לסייע הייתה לי איבוד שליטה ובעקבות הסיבוב הרכב שלי החליק. מבחינת מה שקרה שם אני זוכר, יש הבדל למה שהיה"** (עמ' 38, ש' 5-7). כאשר נשאל לעניין טענותו שהחלק האחורי החליק השיב הנאשם: **"בין היתר גם החלק האחורי החליק לי שמאללה"** (עמ' 38, ש' 10-11). התרשםתי כי הנאשם שינה את גרסתו בבית המשפט וזאת נוכח מסקנת הבazon שאם החלק האחורי של הרכב החליק תחילת איזה מדובר בהיגי יתר(Clomar נסעה ב מהירות שאינה מתאימה לתנאי הדריך).

במהלך חקירותו חזר הנאשם שוב ושוב על כך שהוא לא יודע מהי סיבת החלוקת והעליה השערות שונות ומשנות שיכولات היו להתרחש כך: כולם שמן "לא יודע מה היה בכביש שגורם להחלוקת, הבוחן לא היה ולא יצא לשטח על פי החוק היה אמור להגיע, אולי היה כולם שמן, או היה מיצ' שפָר' אוטו זבל. יודע שהרכבת החליק מה גרם לא יודע, מים על הכביש שהיה או כולם שמן" (עמ' 39, ש' 1-3) ובהמשך: "נהוגתי במהלך שכנ מתחילה לתנאי הדרך וגם היה כביש רטוב, משהו גרם לרכיבי להחליק על הכביש ואני לא יודע מה זה, אם היית יודע זה משחו אחר, אם אני יודע שיש כולם על הכביש אונסה להתחמק ממנו, פה פשוט הרכבת החליק ולא יכולתי לעשות כלום" (עמ' 39, ש' 16). (18-).

33. בנסיבות אלה, התרשםתי כי גרטתו הראשונית של הנאשם בהודיעתו במשטרת, מדויקת יותר וכי הוא ידע ליתן הסבר מדויק יותר לאופן התרחשויות החלוקת קרי; שחקנו האחורי של הרכבת החליק תחילתה. נתון המתישב גם עם גרטת נהג הרכבת המוערב.

34. אין מחלוקת שהכביש היה רטוב מגם כך גם על פי עובדות כתוב האישום. יחד עם זאת התאמת מהירות הנסיעה לתנאי הדרך ומזג האוויר פורשה לא אחת בפסקה ואף הובירה על ידי בית המשפט העליון בע"פ 8827 **ישראל שטריזנט נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.07.03).

"מהירות הנסעה בכל רכב חייבת להיות סבירה: בהתאם לנسبות, את תנאי הדרך ואת התנועה בה. המהירות הסבירה אינה ניתנת לכימוט מראש (להבדיל מן מהירות המירבית המותרת) ונגזרת היא, בין השאר, מתנאי השטח, מתנאי הראות, מזג האוויר וכו'. אין דומה מהירות הסבירה ביום גשום למהירות הסבירה ביום בהיר; אין דומה מהירות הסבירה בדרך עקלקלת למהירות הסבירה בדרך ישרה...".

35. כדי נקבע על ידי החוקק מהי מהירות הנסעה המותרת בכביש. אולם, אין די בהוראה זו ומוטלת חובה על כל נהג ליתן דעתו לתנאי הדרך וה坦ועה בה באופן שיקיים בידו השליטה המוחלטת ברכב ובהתאם לכך להתאים את מהירותו נסיעתו.

תקנה 51 לתקנות התעבורה קובעת מהי "מהירות סבירה" -

"לא ינהג אדם רכב אלא ב מהירות סבירה בהתחשב בכל הנسبות ובתנאי הדרך וה坦ועה בה, באופן שיקיים בידו השליטה המוחלטת ברכב".

מוסיפה תקנה 52 וקובעת כי:

"בכפוף לאמר בתקנה 51 חייב נהג רכב להאט את מהירות הנסעה, ובמידת הצורך אף לעצור את רכבו, בכל מקרה שבו צפואה סכנה לעוברי דרך או לרכוש,.....".

36. כאמור, נקבעה על ידי מתקין התקנות חובה לנוהג רכב להאט את מהירות הנסעה בכל מקרה שבו צפואה סכנה לעוברי דרך או לרכוש.

37. יפים לעניינו דברי בית המשפט העליון בرع"פ 6338/99 **בוחניך נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, - (25.10.99

נהיגה ב מהירות סבירה היא כלל העובר כחוט השני בתקנות התעבורה (תקנה 51). נהיגה ב מהירות סבירה היא מושכלת יסוד של כל אוחז הנה. המהירות הסבירה אינה ניתנת להגדירה כמותית מראש (להבדיל מה מהירות המרבית המותרת), המהירות הסבירה נגזרת, בין היתר, מתנאי השתחתנאי הראשות, מג האוויר וכו'. לא דומה מהירות הסבירה ביום גשם ל מהירות הסבירה ביום בהיר, ולא דומה מהירות הסבירה בדרך עקלקלת ל מהירות הסבירה בדרך הישר" (ההדגשה שלי - נ.מ.).

(ראו גם: דברי כב' השופט חשיין בע"פ 8827/01 שטריזנט ישראל נ' מדינת ישראל פד"י נז(5) 506).

38. אין חולק כי האירוע ארע עת הכביש היה רטוב כך גם על פי כתוב האישום "**כשהכביש רטוב מהירות שיריד במהלך הלילה**". יחד עם זאת לא מצאתי כי מדובר בנסיבות שיש בה כדי להסביר את הסטייה, אלא להפך. הדבר מסביר את רשלנותו של הנאשם את מהירות נסיעתו לתנאי הדרך ומ מג האוויר.

אין זה מתתקבל על הדעת שככל אימת שהכביש רטוב מוגש, הנהג יראה עצמו פטור מכלל הנסיבות הללו(lnהוג בהתאם ל מהירות הסבירה בהתאם תנאים).

בהקשר זה אזכיר כי הנאשם הסביר כי נסיעתו בכביש הייתה בדרך לעבודה לאחר שהתקשרו אליו והודיעו לו על מקרה טראגי של אדם המתגורר ביישוב ואשר מנסה להתאבד. הנאשם עשה דרכו על מנת להציל אותו אדם ומשם נסע לעבודה כאשר בדרך ארעה התאוננה.

עבוד גרסה זו של הנאשם עם נסיבות אירוע התאוננה יכולים להסביר כי הנאשם נסע ב מהירות בשל אותו יעקוב שהוא בדרך לעבודה.

39. לאור כל האמור, הנאשם לא הוכיח כי סטיית רכבו למסלול הנגדי נגרמה מסיבה שאינה קשורה באופן ניגטו ובנסיבות אלו אני קובע כי רכב הנאשם סטה לנטייב הנגדי עקב ניגטו הרשלנית והוא יכולה להימנע אילו הוא התאים את מהירות נסיעתו לתנאי הדרך.

הפגיעה שנגרמו לזרים בתאונת

40. הנאשם הבהיר כאמור כי לנסיעיו הרכב המערבי נגרמו פגיעות כלשהן. המאשימה הגישה בהסכמה את החומר הרפואי וכל נסיעיו הרכב נחקרו בפנוי.

41. מעדותם של נהג הרכב המערבי והנוסעים עמו עולה כי הם פנו באמצעות אמבולנס לבית החולים. אכן מדובר בפגיעה גופנית או פצעות כלשהן וכל הנוסעיםטופלו ושותרו באותו יום מבית החולים. השאלה אם ניתן להגדיר את הפגיעה שנגרמו לנסיעיו הרכב המערבי כחבלות של ממש היא שאלת כבדת משקל ולהלן התייחסות אליה.

42. סעיף 38 לפיקודת התעבורה קובע כי:

"הורשע אדם -

(1) על עבירה מן המפורטות בתוספת הראשונה;

(2) על עבירה מן המפורטות בתוספת השנייה, שגרמה לתאונת דרכים בה נחלב אדם או ניזוק רכוש;

(3) על עבירה תעבורה או על עבירה אחרת הנובעת מנהיגת רכב שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם חבלה של ממש,

динו - בנוספַּךְ עונש אחר - פסילה מקבל או מהחזקק רשיון נהיגה לתקופה שלא תפחת שלושה חודשים. אולם ראש בית המשפט, בנסיבות מיוחדות שיפורט בפסק הדין, להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר".

43. כאמור, סעיף 38(3) לפકודת התעבורה קבע עונש מינימום של פסילת רישון של שלושה חודשים לאדם שהורשע בכל עבירה תעבורה בה נחבל אדם חבלה של ממש.

44. החוקק ביקש לבדוק באמצעות סעיף 38 לפకודת התעבורה בין גרים חבלה לאדם לבין גרים חבלה של ממש. בשונה מהגדירה בחוק העונשין שמצוות לעבירה של תקיפה סתם שלא גרמה לחבלה (סעיף 379 לחוק העונשין) בין תקיפה שגרמה לחבלה של ממש (סעיף 380 לחוק העונשין), פקודת התעבורה מציבה הגדרה נוספת, אשר באה לאבחן בין סוג החבלות וטיבן ובוודאי שפגיעה של מה בכר אינה מהו חבלה של ממש על פי פקודת התעבורה.

בע"פ 53/69 **כהנא נ' מדינת ישראל**, פ"ד כג(1) נקבע כי חבלה של ממש בהקשר לפקודת התעבורה משמעה חבלה שאינה של מה בכר "אמת, לא כל חבלה שנגרמה עקב עבירות התנוועה מחיבת פסילה, שכן סעיף 38 (3) הנ"ל מדבר על חבלה של ממש... חבלה של ממש היא חבלה שאינה רק סריטה, שפושוף או חבלה אחרת של מה בכר".

(ראו גם: רע"פ 11438/04 **שiran כהן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו)).

בעניינו, מעיון בטייעוד הרפואי שהוגש בהסכמה וכן מעדותם של נסעי הרכב המעורב עולה כי הם נבדקו בבית החולים, ולאחר שלא היו מצויים כלשהם הם שוחררו והופנו בחלקו להמشر מעקב רפואי

45. לעומת מנגנון הדרוש אציג כי סעיף 38(3) לפקודת התעבורה צוין בכתב האישום כחלק מהוראות החיקוק שעל פיהם מואשם הנאשם. יחד עם זאת, אין מדובר בהוראת חיקוק שמהו עבירה בפני עצמה אלא נסיבה הקובעת את העונש לצד עבירת תעבורה בה נחבל אדם חבלה של ממש. לכן לדעתו סעיף זה לא אמר להופיע בסעיף עצמאי בכתב האישום אם כי כסעיף נלווה לעבירות תעבורה בה נחבל אדם.

46. בנסיבות אלה, לאחר שענייתי בטייעוד הרפואי ושמיתי את עדותם של המעורבים בתאונה בפני, אני קובע כי לא נגרמו למי מהמעורבים חבלות של ממש, וכן מצאתי לזכות את הנאשם מעבירה זו.

פגמים בחקירה

האם יכולים לאין את אחראיות הנאשם

47. טרם אסיים את הכרעת הדין אתיחס בקצחה לטענת ההגנה לילקיים בהתנהלות המאשימה בכר שבוחן תאונות דרכים לא הגיע לזרת התאונה וכן בכר שרכב הנאשם לא נלקח לבדיקה ולא בוצעו התאמת נזקים.

אכן מוטב היה שבחן תנועה יגיע למקום התאונה בזמן אמת, יאסוף את הממצאים ויעורר את הבדיקות בתנאי השטח שבו קיימים בעת אירוע התאונה. יחד עם זאת, פעמים רבות הצורך בפניו הזרה, פתיחת ציר תנועה או הצלת חיים מכתבים הגעה של בוחן במועד מאוחר יותר, לא בתנאים אופטימליים, ובהפרשים של מספר ימים או של מספר חודשים.

הגעת הבוחן לשטח בזמן אמת עלולה לקבוע ממצאים מדויקים יותר לגבי אופן התרחשות התאונה, מקום האימפקט, סימני הבלימה, חלקיים שמתפזרים בזירה ועוד.

בעניינו, גם שבחן תנועה לא הגיע בזמן אמת הרி שוטרי סיור הגיעו מיד לאחר התרחשות התאונה וערכו מזכירים. לא נמסר למי מהם שקיים כשל כלשהו בכביש או ברכב, והראה היא שם ציינו כי הכביש היה רטוב אך לא מעבר לכך.

זאת ועוד, ביצוע הבדיקות על ידי הבוחן במועד מאוחר יותר לא פגעה בהגנת הנאשם בקשר כלשהו, שכן לא נתען כי היה שניי בכביש או בטופוגרפיה של האזור או בתמורות הקיימים וכל תנאי השטח נותרו כפי שהיו בעת אירועה. יתרה מכך, אף כי בעת ביקורו במקום הכביש לא היה רטוב, הבוחן ידע לציין בחותם דעתו כי בעת התאונה הכביש היה רטוב והדבר קיבל ביטוי לטובת הנאשם בנסיבות המדייה שבחוות הדעת.

עוד ובנוסף, בעניינו לא הייתה מחלוקת לגבי ממצא התאונה, שכן אין חולק לגבי אופן התרחשות התאונה וכי ההתגשות ארעה בנתיב הנגדי קרי בנתיב נסיעת הרכב המעורב כאשר הכביש היה רטוב. על כן אי ה거나 למקומות בזמן אמת לא היה בה כדי לשנות מעובדות מוסכמת אלה.

לענין התאמת הנזקים, הבוחן הסביר כי במקרה דנן כלל לא היה צורך בהתאם הנזקים כי הרי אין מחלוקת כי הרכב הנאשם סטה מנתיב נסיעתו ופגע ברכב המעורב בנתיב נסיעת הרכב המעורב.

48. יחד עם זאת, גם אם נראהabei באירוע הגעת בוחן לזרת התאונה בזמן אופטימלי, כאמור בזמן אמת, כמחליל חוקרי, הרי אין בדבר כדי להביא לזכויו הנאשם.

הכל הוא כי מחליל חוקרי אין בהם כשלעצמם כדי להביא לזכויו של הנאשם, אם חרף מחליל החוקירה הונחה תשתיית ראייתית מספקת להוכחת אשמו בעבירות שייחסו לו (ראו: ע"פ 11/1878 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 13.08.19), ע"פ 11/8447 סולימאן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.9.12)).

49. לאור האמור, אני קובע כי לא קיים חשש שמא הגנת הנאשם קופча ולא מצאתי שמדובר במקריםים אשר גרמו קושי לנายนם להתמודד כראוי עם חומר הראיות העומד לחובתו ולא היה בכך כדי לקפח את הנאשם בהגנתו. אכן כי מאגר הראיות והעדויות שהוצעו בפניי מצביעות מעלה לספק סביר על כך שה הנאשם שסתה ממסלו נסיעתו עקב מהירות נסיעתו הבלתי סבירה לתנאי הכביש וגרם להתרגשות עם הרכב המעורב שהגיע מהכיוון הנגדי. לא התרשםתי כי נגרמה עקב התאונה למי מהngeגים חבלה של ממש.

סוף דבר

אני מרושע את הנאשם בכל העבירות המียวחות לו בכתב האישום למעט בجرائم חבלה של ממש ממנה אני מזכה את הנאשם.

ניתנה היום, ה' אב תשפ"א, 14 יולי 2021, במעמד הצדדים